

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/4/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203690
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614203690.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej vo veci starostlivosti o maloletú W. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v N. Y., U. XXXX/XX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov; matky: K. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v N. Y., U. XXXX/XX a otca: C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v V. XXX, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8P/25/2014-101 zo dňa 28.11.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh otca na zníženie výživného. Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu a štátu náhradu trov konania nepriznal.

Nárok navrhovateľa posudzoval v zmysle § 62 ods. 1, 2, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine.

V zmysle označenej právnej úpravy okresný súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol. Dôvodil tým, že od posledného rozhodnutia o výživnom nedošlo k podstatnej zmene pomerov len u otca maloletej, ale aj u maloletej W.. Podľa okresného súdu maloleté dieťa nie je len vekovo staršie, ale prekonallo podstatnú zmenu spočívajúcu v nástupe na školskú dochádzku. Tým došlo k vzrastu nákladov na výživu, spojených s úhradou školských pomôcok, potrebou zabezpečenia učebnice angličtiny, zošitov, písacích potrieb, ktoré je potrebné stále dopĺňať. Ďalej súd hodnotil, že matka sa zamestnala, napriek svojej kvalifikácii predavačky pracuje ako pomocná sila vo výrobe, čím oproti predošlému rozhodnutiu o výživnom došlo k zvýšeniu jej príjmu, po zohľadnení daňového bonusu, o 153,17 eur. Hoci matka plní vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou o maloletú W., prijala aj zamestnanie nezodpovedajúce jej kvalifikácii, na pracovné zmeny, hoci sa o maloletú W. stará sama, bez pomoci otca dieťaťa, využívajúc občasnú pomoc svojho otca. Matka pritom zarába takmer minimálnu mzdu, do práce dochádza do vedľajšieho mesta. Bývanie pre maloleté dieťa zabezpečuje matka vo vlastnom byte. Matka má len vyživovaciu povinnosť voči maloletej W., nespláca žiadne záväzky. U otca došlo k zmene pomerov, spočívajúcich v znížení jeho príjmu z približnej sumy 1.200,- eur netto na 800,- eur netto a v súčasnosti poberá dávku v hmotnej núdzi 61,60 eur, resp. má príjem z dohody o vykonaní práce 50,- eur netto mesačne. Zároveň podľa okresného súdu otcovi „odbudli dlhy“, ktoré v čase predchádzajúceho rozhodnutia splácal mesačne čiastkami od 300,- do 500,- eur. Otec nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty, nemá žiadne dlhy, úvery, ani pôžičky, okrem maloletej W.

nemá iné vyživovacie povinnosti. Dôvodom zamietnutia návrhu podľa okresného súdu je prioritá plnenia vyživovacej povinnosti pred akýmikoľvek subjektívnymi záujmami rodiča. Otec tvrdil, že zamestnanie stratil v dôsledku znižovania stavov u jeho zamestnávateľa, nevediac dobre nemecký jazyk, keď mu písomnosť priniesla na podpis iná zamestnankyňa. Toto tvrdenie vyvracia listinný dôkaz, text samotnej listiny o skončení pracovného pomeru, ktorý preukazuje dobrovoľné skončenie pracovného pomeru otcom dieťaťa. Ak by okresný súd pripustil verziu skončenia pracovného pomeru prezentovanú otcom, k tomu okresný súd konštatoval, že otec je osobou plne disponujúcou spôsobilosťou na právne úkony, v Nemecku pracoval dva roky, preto základy nemeckého jazyka, nevyhnutné pre výkon práce, musí ovládať. Poukázal tiež na to, že ak mal otec pochybnosť o tom, čo je obsahom podpisovanej písomnosti, mohol požiadať o jej preloženie niektorého kolegu (otec tvrdil, že v prevádzke pracuje aj jeho brat a ďalších 10 Slovákov), prípadne použiť internetové prekladače; za týmto účelom si písomnosť mohol vyžiadať. Takéto konanie otca musel okresný súd vyhodnotiť v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine tak, že otec sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania a zárobku. Ak by aj okresný súd uveril verzii otca o tom, že zamestnávateľ znižoval stavy a došlo k podsunutiu písomnosti, podľa ktorej ukončenie pracovného pomeru požiadal otec, potom vedomý si svojej vyživovacej povinnosti mal otec vynaložiť všetko úsilie pre opätovné zamestnanie sa. Otec sa vrátil podľa okresného súdu na Slovensko a cestou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok boli vykonané dôkazy o tom, že otec hľadal zamestnanie len vo svojom okolí. Podľa okresného súdu je všeobecne známe, že veľkí zamestnávateľia pôsobia najmä na Západnom Slovensku (Volkswagen, Samsung a pod.), v rámci Žilinského kraja sa otec mohol uchádzať o získanie práce napr. v automobilke KIA alebo vzhľadom na jeho kvalifikáciu elektrikára v elektropodnikoch v Liptovskom Hrádku. Podľa okresného súdu sa otec mal pokúsiť o získanie práce u niektorého zamestnávateľa v Českej republike, kde pôsobí množstvo robotníkov zo Slovenska. Konštatoval tiež, že otec maloletej je zdravý, nemá vlastnú rodinu, okrem maloletej W. nemá iné vyživovacie povinnosti ani vážne dôvody, pre ktoré nemôže za prácou z miesta svojho bydliska vycestovať. Naopak, otec žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou - dôchodkyňou, ktorá to určite po úmrtí svojho manžela nemala ľahké, ale v domácnosti žijú aj ďalší jej dvaja, tiež nezamestnaní, synovia. Otec dieťaťa navyše netvrdil, že jeho matka je odkázaná na tohto syna z dôvodu veku, staroby, choroby a pod. Za týchto okolností nie sú známe žiadne objektívne dôvody, pre ktoré by otec maloletej nemohol vyvinúť zvýšené úsilie o zamestnanie sa aj mimo svojho trvalého bydliska. Migrácia z dôvodu zamestnania je v niektorých prípadoch nevyhnutná. Otec nepoprel, že peniaze potrebné na začiatočnú cestu do zamestnania by mu poskytla napr. aj jeho matka. Okresný súd napokon dodal, že vstupné informácie o možnom zamestnaní je možné získať aj cestou internetu, ktorý je v dnešnej dobe naozaj bežne zdarma dostupný. Aj keď sa výživné v doteraz určenej výške 200,- eur mesačne javí byť otcovi vysoké, podstatné nie je, či otec príjem umožňujúci jeho platenie dosahuje, ale že otec je objektívne schopný dosiahnuť ho.

O náhrade trov konania je rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., keďže konanie o zníženie výživného je konaním, ktoré je možné začať aj bez návrhu.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec s tým, že okresný súd nedostatočne posúdil skutkový stav veci. Za rozhodujúcu považoval skutočnosť, že jediným zdrojom jeho príjmu je dávka v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur, ktorá mu je poskytovaná od 01.05.2014. Odvolateľ má za to, že bez ohľadu na spôsob ukončenia pracovného pomeru v Nemecku, pri ktorom zohrala značnú úlohu neznalosť nemeckého jazyka, je potrebné vychádzať z toho, že nie je reálne možné z jeho strany zabezpečiť úhradu určeného výživného vo výške 200,- eur mesačne. Dôvodil tým, že jeho príjem, ako aj majetkové pomery mu to neumožňujú. Poukázal na to, že zvýšené výživné mu bolo stanovené rozsudkom Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši zo dňa 27.12.2012, a to v čase, keď maloletá mala 5 rokov a jej odôvodnené potreby nemohli dosahovať a dosiahnuť výšku 200,- eur mesačne. Z uvedenej čiastky mohla matka dieťaťa zabezpečiť pre maloletú úspory, ktoré by mohla použiť v súčasnej dobe, nakoľko odvolateľ sa nachádza v zlej sociálnej situácii. Okrem toho dôvodil tiež tým, že matka odmietla byť súčinná pri vypisovaní tlačív, ktoré sa týkali prídavkov na dieťa od zamestnávateľa v Nemecku, pričom sa jednalo o prídavky v sume 5.000,- eur. Matka svojím prístupom túto sumu odmietla. V čase posledného rozhodovania bol odvolateľ zamestnaný a matka nemala príjem, preto plnil vyživovaciu povinnosť i v čase, keď bol v evidencii úradu práce, a to z podpory v nezamestnanosti. Poukázal na životnú úroveň matky, keď táto chodila každý rok na zahraničné dovolenky. Okrem toho súd nezohľadnil stav na trhu práce, keďže výhody sú poskytované len pre mladých do 29 rokov. Odborná práca elektrikára s primeraným príjmom nie je na trhu práce požadovaná, keďže región je v prevažnej

miere zameraný na cestovný ruch. Dôvodil tiež vysokou nezamestnanosťou v regióne, ktorá je na úrovni 13 %. Odvolateľ má za to, že pre určenie výživného sú rozhodné reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Preto navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu.

K podanému odvolaniu sa vyjadrila matka tak, že otec si mal uvedomiť pri tom, keď vypovedal pracovnú zmluvu v Nemecku, či si nájde inú prácu. Poukázala na to, že je zdravý, mladý, ale nechce sa mu robiť. Okrem finančných prostriedkov nikdy sa nepodieľal na plnení vyživovacej povinnosti naturálnymi plneniami, ktoré by spočívali v zakupovaní oblečenia, resp. iných potrieb pre maloletú. Poukázala tiež na to, že ak otec konštatuje, že žije s dieťaťom nadštandardne, toto sa nezakladá na pravde, pretože asi nemá dobré informácie, aké sú náklady na dieťa a aké sú ceny v obchodoch. Dovoľenku v zahraničí s dcérou zaplatila z finančných prostriedkov, ktoré jej poskytol jej otec. Otec nijakým spôsobom neprejavuje o dcéru záujem.

Kolízny opatrovník sa vyjadril k podanému odvolaniu tak, že zníženie výživného nie je v záujme maloletej, a preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Krajský súd primárne uvádza, že základom jeho rozhodnutia je aplikácia vyššie citovaného zákonného ustanovenia, keďže sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu a v podrobnostiach na jeho závery odkazuje. Krajský súd dodáva, že v prípade aplikácie ust. § 219 ods. 2 O. s. p. nie je žiaduce, aby boli zopakované tie vecne správne závery, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku okresného súdu, ako aj správne posúdenie, pretože práve za použitia ust. § 219 ods. 2 O. s. p. je postačujúce, ak vo vzťahu k odvolacím dôvodom, v danom prípade otca, sa len na zvýraznenie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu zdôraznia podstatné a rozhodné skutočnosti a okolnosti. Uvedený postup a záver krajského súdu je aj v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. 350/2009 zo dňa 08.10.2009, podľa ktorého „...odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“.

V ďalšom sa krajský súd zaoberal odvolacími dôvodmi otca. Pokiaľ prvostupňový súd ustálil, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine, tak podľa odvolacieho súdu postupoval správne. Nemožno akceptovať námietky otca ohľadne tej skutočnosti, že pri ukončení pracovného pomeru v Nemecku zohrala podstatnú úlohu neznalosť nemeckého jazyka, nakoľko, ako už ustálil aj prvostupňový súd, bolo povinnosťou otca ako zodpovedného rodiča pristúpiť k podpisu právneho úkonu, ktorý mal pre neho zásadný význam tak, aby jeho akceptovanie vyjadrovalo skutočnú vôľu. Pokiaľ otec takto nekonal napriek možnostiam, ktorými odôvodnil konanie otca prvostupňový súd pri podpise právneho úkonu ukončenia pracovnoprávneho vzťahu, nemožno hodnotiť konanie otca inak ako také, ktoré vykazuje znaky minimálne ľahkovážneho prístupu k právnenému úkonu, ktorý má zásadný význam nielen z hľadiska pracovnoprávneho postavenia otca, ale aj z hľadiska plnenia jeho vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu. Za dôsledky takéhoto konania musí niesť zodpovednosť výhradne povinný rodič a nie maloleté dieťa, pričom Zákon o rodine

jasne stanovuje vo vyššie citovanom ustanovení, že takýto prípad je nutné vyhodnotiť tak, že povinný rodič sa vzdal finančne výhodnejšieho zamestnania na základe slobodného rozhodnutia. Z toho dôvodu potom neobstoja ani námietky otca, že nie je možné platiť výživné vo výške stanovenej posledným rozhodnutím súdu, nakoľko je poberateľom dávky sociálnej pomoci.

Navyše odvolací súd sa nestotožňuje ani s odvolacou námietkou otca, ktorá sa týka nemožnosti získať adekvátne zamestnanie vo svojej profesii elektrikára, a to s poukazom na argumenty prvostupňového súdu, ktoré pokladá odvolací súd v tomto smere za vyčerpávajúce.

Výrok o trovách odvolacieho konania, ako aj prvostupňového konania sa opiera o ustanovenie § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa výsledku, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline v pomere 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.